

নহৰুৰ কৃষি প্ৰণালী

ড নৰেন্দ্ৰ নাথ শ্যাম

অনুস্থান সমন্বয়ক

শ্ৰীমতী সংগীতা মহন্ত

বিষয়বস্তু বিশেষজ্ঞ (উদ্যান শস্য)

কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰ
অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়
খুমটাই, গোলাঘাট

নহৰুৰ কৃষি প্ৰণালী

নহৰু এবিধ মছলা জাতীয় শস্য যদিও ইয়াৰ বহুতো ঔষধি গুণো আছে। নহৰু কেঁচাই হওঁক বা ৰান্ধিয়েই হওঁক ইয়াৰ উপকাৰ সকলো সময়তে আছে। পৃথিবীৰ ভিতৰত ভাৰবৰ্ষতেই সকলোতকৈ বেছি নহৰু উৎপাদন হয়।

জাত :- ইকনেলিয়া, টি-৫৬-৪, জি-১৭, জি-১, ফাউৰি এ চি ৩৩, জি ৪১ ইত্যাদি।

মাটি :- নহৰু খেতিৰ বাবে সাধাৰণতে বালিচহীয়া মাটি উপযোগী আৰু মাটিডোখৰত যথেষ্ট পৰিমাণে জৈৱিক পদাৰ্থ থাকিব লাগে। মাটিৰ অম্লতা ৫.৫-৭.৫ ৰ ভিতৰত হ'ব লাগে।

বীজ :- শুকান নহৰুৰ সৰু সৰু ফুটাবোৰক বীজ হিচাবে ব্যৱহাৰ কৰা হয়। প্ৰতিবিঘা মাটি ৰোপন কৰিবৰ বাবে ৫০-৬০ কিলোগ্ৰাম নহৰুৰ ফুটাৰ আৱশ্যক হয়।

সাৰ প্ৰয়োগ :- প্ৰতিবিঘাত ২ টন গোবৰ বা পচন সাৰ, ২৫ কিলোগ্ৰাম ইউৰীয়া, ৭০ কিলোগ্ৰাম একক চুপাৰ ফচফেট আৰু ১২ কিলোগ্ৰাম মিউৰেট অৱ পটাচ সাৰ প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। ইয়াৰে আধাভাগ ইউৰীয়া আৰু গোটেইকিনি একক চুপাৰ ফচফেট আৰু মিউৰেট অৱ পটাচ সাৰ শেষৰবাৰ হালবোৰাৰ আগত মাটিডোখৰত সামভাৱে ছটিয়াই মাটিৰ লগত মিহলাই দিব লাগে। বাকী থকা আধাভাগ ইউৰীয়া সাৰ বীজ সিঁচাৰ ৩০ দিনৰ পিছত টপ ড্ৰেচিং পদ্ধতিৰে শস্য শাৰীৰ মাজত ছটিয়াই দিব লাগে।

বীজ সিঁচাৰ পদ্ধতি :- মাটিডোখৰত প্ৰয়োজনীয় গোবৰ, সাৰ প্ৰয়োগ কৰি নহৰুৰ ফুটাবোৰ আহিন-কাতি মাহত শাৰী শাৰীকৈ ৰোপন কৰিব লাগে। এই ক্ষেত্ৰত দুটা শাৰীত ফুটাবোৰ ৫-৭ ছে.মি. অন্তৰত পুতিব লাগে। আহিন-কাতি মাহত যদি বৰষুণৰ পৰিমাণ বেছি হয় তেনে ক্ষেত্ৰত আঘোণ মাহলৈকে নহৰু ৰোপন কৰিব পাৰি।

জলসিঞ্চন :- খৰাং বতৰত শস্য কালছোৱাৰ প্ৰথম ভাগত ১০ দিনৰ ব্যৱধানত পানী যোগান ধৰা অতি প্ৰয়োজন। শস্য চপোৱাৰ এমাহৰ আগত পানীৰ যোগান বন্ধ কৰিব লাগে।

পৰিচৰ্যা :- শস্য ডৰাত গজি উঠা বন-বাতবোৰ আঁতৰাই দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। নহৰুৰ শস্যকাল ১৪০- ১৫০ দিন হোৱা বাবে অন্ততঃ ৩-৪ বাৰ বন-বাত নিৰাণ কৰিব লাগে। প্ৰয়োজন সাপেক্ষে দুবাৰ গছৰ গুৰিত মাটি চপাই দিব লাগে।

শস্য বক্ষা :- শীতকালীন শাক-পাচলিবোৰৰ তুলনাত নহৰুৰ পোক আৰু বেমাৰ আজাৰৰ আক্ৰমণ কম। অনিষ্টকাৰী পোকৰ ভিতৰত থ্ৰিপচেই প্ৰধান। এই পোকে কুমলীয়া পাতৰ বস শুহি খোৱাৰ বাবে পাতবোৰ শুকাই যায়।

প্ৰতিকাৰ :- ০.২ শতাংশ শক্তিৰ মালাথিয়ান ৫০ ইচিৰ (এচামুচ ঔষধ আঢ়ৈ লিটাৰ পানী হিচাবে) মিশ্ৰণ পাতত ছটিয়াব লাগে।

বেমাৰৰ ভিতৰত কেতিয়াবা এবিধ ভেঁকুৰে আক্ৰমণ কৰি পাতত বগা বগা দাগৰ সৃষ্টি কৰে। এই বগা দাগবোৰৰ মাজত বেঙুনীয়া বঙৰ সৰু দাগ হয়।

প্ৰতিকাৰ :- এচামুচ ইন্দোফিল এম-৪৫ ঔষধ ২ লিটাৰ পানীত মিহলাই পাতত ছটিয়াব লাগে।

কেতিয়াবা বেলেগ এবিধ ভেঁকুৰে পুলিৰ গুৰি অংশ আক্ৰমণ কৰি পচাই দিয়ে। এই ক্ষেত্ৰতো ০.২৫ শতাংশ ইন্দোফিল এম-৪৫ মিশ্ৰণ পুলিৰ গুৰিত ঢালিব লাগে, আৰু লগতে পানী যোগান বন্ধ কৰিব লাগে।

খেতি চপোৱাৰ উপযুক্ত সময় :- নহৰুৰ পাতবোৰ যেতিয়া শুকাবলৈ আৰম্ভ কৰিব, হালধীয়া বঙৰ হ'ব।